

CENA lista: U pretplati za citavu god. K 48— za polugodište K 24—, tromesečno K 12—, mesečno K 4—, u maloprodaji 16 fil. pojedini broj. OGLASI primaju se u upravi lista trg. Custozza i Tisak Jos. Krmpotića.

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 8 sati ujutro.

Vlasnik i izdavač dr. Lovro SCALIER, odvjetnik, Pula, ulica Carara 3. (Narodni Dom). Uredništvo: Šišanska ul. 24. — Odgovorni urednik Ivan MARKON, Pula. — Rukopisi se ne vraćaju. Ck. rač. au. pošt. št. 26.795/

Godina IV.

U Puli, nedjelja 8. decembra 1918.

Broj 1227.

U pomoć!

Srpska naša brata vraćaju se svojim kućama, da sklene svoja umorna uda. Ranjenici trpe, žene uzdišu, deca plaču — sve razrušeno, sve popaljeno, sve odneto. Nigde ne nalaze ništa, a brza je pomoć nužna, inače će postati žrtvom naumitne smrti. Istranimo brata, tko će pomoći, ne čez li Ti? Šeš se, da brat Srbin sve to za Te trpi. Iskaži mu se zahvalnim, priskoči mu u pomoć! Darove (kao pokrivače, plahte, rubaninu itd.) kao i darove u novcu prima Jugoslavenske gospodarsko društvo u Puli, Narodni Dom, II. kat, svaki dan od 9—12 i 2—5.

L'Istrie pendant la domination Napoléonique.

À la paix de Schönbrunn, le 14. octobre 1809, l'Autriche a dû céder à Napoléon toutes ses provinces de la côte adriatique. Ces provinces furent dénommées par Napoléon „Les provinces illyriennes“ (Države Slovinske) ou aussi „Illyrie“ („Zemlja Slovinska“) et organisées comme annexe de la France avec la capitale Ljubljana (Laibach).

L'Illyrie se divisait en six provinces civiles: Carniole, Carinthie, Istrie, Dalmatie, Raguse et Croatie.

Le provinces civiles se composaient de districts. La Carniole avec la capitale Laibach de 3 districts: Laibach, Novo Mjesto et Postojna (Adelsberg); la Carinthie avec la capitale Belljak de 2 districts: Belljak et Lientz; l'Istrie avec la capitale Trieste de 4 districts: Trieste, Goriz, Kopar (Capodistria) et Rovinj (Rovigno); la Dalmatie avec la capitale Zara de 5 districts: Zara, Spalato, Šibenik, Makarska, Hvar; Dubrovnik (Raguse) de 3 districts: Raguse, Cattaro, Curzola; la Croatie avec la capitale Karlovac de 3 districts: Karlovac, Fiume et Senj. — À la Croatie appartenait Pisino avec son district, le littoral de Mošćenice jusqu'à Senj, les îles Veglia, Arbe, Cherso, et Lussin et tout le pays jusqu'à la Save. Outre ça s'ajoutait la Croatie militaire.

Le gouverneur de ces provinces était le général August de Marmont.

August de Marmont a été né à Châtillon sur Seine, le 20. juillet 1774. Déjà depuis 1806 Marmont était commandant en chef de la Dalmatie et fut nommé à la suite de ses grands services duc de Raguse. Après la bataille de Wagram (1809) il fut nommé maréchal. Marmont offrait un aspect militaire étonnant, il était d'une stature moyenne, très intelligent, honnête et juste.

Napoléon lança une proclamation aux habitants des provinces illyriennes, dans le quel il disait entre autre: Croates! Votre triste sort me touche de très près, car je connais votre caractère national et l'amour que vous ressentez pour votre patrie. Ayez confiance en Dieu et en moi, conservez votre caractère national, par le quel vous vous êtes acquis l'estime de l'Europe et ma sympathie. En peu de temps je vous montrerai, que vous n'avez pas trouvé seulement un souverain, mais aussi un père attentif.

Les mots de l'Empereur s'accomplirent. Difficilement notre peuple aurait pu trouver un souverain plus attentif et juste, que Marmont. En peu de temps il gagna l'estime du peuple, et encor aujourd'hui son souvenir vit au milieu de nous.

Napoléon remit à Marmont par un décret du 25. decembre 1809 un pouvoir absolu en Illyrie et lui permit d'agir à sa guise dans toutes les branches de l'administration. Seulement dans les affaires financières et militaires il devait se mettre d'accord avec les ministères. Son bras gauche dans toutes les affaires non judiciaires et militaires fut d'abord le comte Dauchy, puis le baron de Belleville, enfin le comte Chabrol. En premier lieu il invita tous les agents à garder leurs positions, naturellement sous condition de prêter serment à l'Empereur.

Le 13. janvier 1810 il installa la gendarmerie publique, et en peu de temps tous les assassins et pillards, pour la plupart des déserteurs autrichiens, disparurent.

Le 6. Mars 1810, Marmont interdit la circulation des papiers monnaie autrichien dans les échanges illyriens. Il sauva ainsi le pays de la faillite, que l'année suivant (en 1811) subirent les pays de l'Empereur autrichien François.

(A suivre.)

Zadaci posle rata.

Napokon došli smo do toliko žrdjenog svršetka rata, pa smo tako postavljeni pred pitanje: Što ćemo sada? Ovo je pitanje, istina u glavnim potezima rešeno razvitkom svetske povesti pre rata i za vreme rata. Život ćemo u slobodnoj, samostalnoj, prave na-

odvisnoj državi, u demokratskoj i moderno uređenoj Jugoslaviji. Ipak sve ove reči predpostavljaju samo program, ali taj program valja ispuniti, državu treba stvoriti i treba je stvoriti u doba ne baš povoljno, već u doba, kad je narod pokriven mnogobrojnim ranama, koje treba izlečiti.

Mi ćemo se ovde osvrnuti na neke poteze gospodarskog života, kakav će biti i kakav mora da bude.

Najprešnja je potreba, da se odstrani ona rana gospodarskoga života, kojoj slične nitko od nas ne pamti, te koja se može svesti u kratko na sledeći uzdah: Nemamo hrane, nemamo odelu, nemamo novca.

Što se u prvom redu tiče pitanja prehrane, to stalno ne može nam praviti preveliku brigu. Plodna zemlja mlade države, koju neće nitko pljačkati i za koju će biti sada dosta radnih sila, može nam davati hrane i na pretek, tako da ćemo moći hranu i izvažiti, kao što je pravila do godine 1914. I tada našnja Srbija, prama kojoj imadu Hrvatska, Slavonija, severna Bosna itd, produktivne uvete kud i kamo bolje, a ostali predeli naše države svakako ne znatno slabije.

Ako bude što uzmanjkalo na odelu, to ćemo moći platiti izvozom onoga dela hrane, koji će nam preostati. U ostalom svi pretheli Jugoslavije, više ili manje imat će najpovoljnije uvete za razne industrije, koje treba stvoriti i razviti, a napokon Dalmacija sa svojom krasnom obalom postat će stupom trgovine i plovidbe u našoj državi, ta će moći privući i tudja bogatstva uled dobro uredjenog prometa stranaca.

Ali kako će biti s novcem? To mislim, da je jedno pitanje od najprešnjih, pa uopće, iza privremene organizacije prehrane do nastupa donekle normalnijih prilika, po mome je sudu pitanje naše novčane organizacije čak i najprešnje i najnužnije pitanje, koje na gospodarskom polju mora da reši naša mlada državna vlast.

Istina, da je danas narod „pun novca“. Ali taj novac nije nikakav pravi novac. Banknota, koja sadržaje uz lepu devojačku glavu u tudjinskom jeziku jedno lažno obećanje, uz podpis osoba, kojima nitko ništa u mestu izdanja ne veruje, nije nikakav novac u kojem mi možemo sklapatii naše poslove i proceniti naše produkte. Svaki valjda znače, kako su u nizkom tečaju te banknote na stranim tržištima, kako su slabo pokrivenne, jedva koji postotak zlatom, a skoro cell ostatak ili tražbinom banke prama državi ili zajmom na obveznici države, ali ta je država izčezla sa površine zemaljske kugle!

Nove države pak, koje su stupile na mesto stare, nisu njezina deca, nisu njezini pravni naslednici, nisu dužni a neće da budu dužni da primte na se obveze mrtve, od svijuju nekad omražene mačuhe.

Ako mi danas još procenjujemo u tim krunama, to je posledica navike, ako danas još primamo te krunu, to je u nadi, da ćemo iste do malo opet izdati. Nu što će biti, kada se budemo svi setili ove naše pogreške?

(Svršiče se.)

Govor zast. Ghiglianovich-a.

Na sastanku rimskog „Dante Alighieri“ govorio je zastupnik na zemaljskom dalmatinskom saboru Ghiglianovich. On reče medju ostalim:

„Donosim vam pozdrav i zahvalnost mojeg Zadra, Šibenika i dalmatinskih otoka, na kojima se vije talijanski trikolor. Ali zajedno s tim pozdravom donosim vam neizreciv vapaj boli Splita, koji ne može da zatomi svog zdvojnog vapaja, jer se boji, da će biti zauvek ostavljen sudbini, koja bi morala, ako se to dogodi, sačinjavati epilog njegovog vrlo tužnog života u ovo poslednjih tridesetak godina. (Glas iz plateje: „Italija nije još odložila oružja!“). Split, grad u kom kuca živa talijanska duša, u kom je slava Rina i Venecije — kao ni u jednom drugom — ostavila večni trag, besmrtni dokument svog latinskog i talijanskog značaja, Split, iz kog je izišla luč nepokolebive vere u ostvarenje željenog idejala, Split je sada ostavljen na milost i nemilost jednoj im-

provizovanoj hrvatskoj viadi, koja terorizuje i greši, najbrutalnijim formama svaku manifestaciju i svako talijansko čustvo.

Panduri nove vlade guše sve što je u Splitu talijansko, ali u Splitu uza sve to tinja još tolika vatra talijanstva. Narodne zastave, koje su Talijani izvesili na dan pobeđe, bile su od tih pandura zaplenjene i spaljene. I tako su ti panduri dali u Splitu kao i na Reci najbolji dokaz, kako misle tumačiti onaj članak jednog najnovijeg ugovora, u kojem se tvrdilo, da će prava nacionalna i politička Talijana, koji budu eventualno uključeni u novu državu biti poštovana! (Impresija; više se: Abbasso i croati!). Italija mora spasti Split, ona ne sme da ga zapusti, ako ne će da umanjii čast narodnu, Italija mora da spase tog mučenika zbog njegovog položaja, zbog ekonomskog i industrijalnog njegovog bogatstva — Split je pravo srce Dalmacije. . . . .

(Podcrtalo uredništvo).

Govori Attilio Tamaro za Trst.

spašen „in perpetuum“. S onu stranu julijskih Alpi, s onu stranu Krasa vrebaju još na bogati grad narod, siromašni jedan narod, koga je Austrija naučila svakovrsnoj zavisti, ali nikakvoj vrsti pravice ni umerenosti. . . . . Taj se slovenski narod, koji je prosvedovao protiv oslobodjenja Trsta, kao dete vara držeci, da će mirovna konferencija moći promeniti ono, što je pobeđa oružja, volja narodna i narod trščanski hteo i izvršio. Taj slovenski narod broji jedva nešto preko jednog miliona individua, pa traži kao izlazna more jedan talijanski grad od 250.000 stanovnika. Taj se narod sastoji od 80% seljaka — mornarstvom se bave tek 3% čitavog naroda, a i to još samo zato, jer se doselio u naše zemlje. Taj je slovenski narod od preko tisuću trista godina na pozorištu povesnice evropske, pa nije u 13 vekova znao da bude ni pet godina slobodan. Uvek beše rob. A sada se usudjuje da otima grad Trst njegovim sinovima i narodu talijanskom. Moramo li ga žaliti ili ismejati? . . . .

Jaka je Italija potrebita na Jadranu

radi sigurnosti zapada. Paris, 3. dec. Action Française kaže u jednom komentaru k govoru ministra Orlanda, da Francuska usvaja rado načelo predsednika Veća talijanskog, t. j. da ima jedan pobeđeni, koji mora kao takav ostati. List nastavlja: „Mi odobravamo našim talijanskim saveznicima, koji su postavili načelo, da pobeđnički mir nije beli mir. Taj smo beli mir mogli pre zaključiti, ali smo ga odbili. Bilo bi smešno, da ga sad potpisemo, kad smo uz teške žrtve postali gospodari položaja. Bez dvojbe ćemo mi biti uz bok Italiji, a Italija će biti uz nas za rešenje problema zajedničkih interesa na zapadu. Ima još jedna Nemačka sa 70 miliona ljudi, koji su — ako ostanu u zajednici — vlast, s kojom će u buduću trebati računati. Italija mora da na Jadranu, kamo Germani aspiriraju uvek da sidju, budno pazi te da stvorii ogradu. Za takvu funkciju je potrebit mnogobrojan narod, država silno čvrsta i dobro organizovana. Na toj strani Evrope nema druge države do talijanske države. I istoj Italiji je nužno, da bude jaka na Jadranu. Jaka Italija na Jadranu je potrebita za sigurnost zapada. Vrlo mladi narod jugoslavenski morat će to da shvati.“

Česká hlídka.

Due 6. t. m. o 5:50 hod. odp. odjel československý sanitní vlak se 400 nemocnými do Prahy. Vlak ten vezl sebou i dva kurýry k zahraničnimu ministerstvu v Praze a celou československou poštu.

Po příjezdu amerických a japonských lodí učinil zástupce československé vlády dr. Fiša oběma velitelům oficiální návštěvu; i tam byla statečnost, disciplinovanost a pořádek našich českých legií jak na poli bitevním tak i za revoluce plně uznána.

Pro odjezd příslušníků československých, kteří nyní byli propuštěni ze služeb v arsenalu neb i jiných důvodů musí z Pulje pryč, bude sestaven zvláštní vlak, aby bylo možno vzít i větší zavazadla sebou. Vyjednávání o týž vlak nejsou dosud skončena; do Prahy bylo o tom referováno a žádán přímo od ministerstva železnic zvláštní vlak, který by pro naše příslušníky sem přijel.

Pošta do československého státu budíž odevzdávána v informační kanceláři zastoupení; odchází jednou týdně kuryrem do Prahy. Listy sem do Pulje. buďtež adresovány:

Zahranční ministerstvo, Praha Hradčany. (pro československé zastoupení v Pulji)

N. N.

Pošta kurýrská: Adresa v Pulji.

Konferenca za prilimnarni mir će se sastati 16. decembra u Versailles-u.

Dolazak Wilsona. Wilson će se, praćen od delegacije Združenih Država, ukrcati na parobrod „George Washington“, koji će stići u Brest u noći 11. o. m. Predsednika će pratiti njegova gospodja, drž. tajnik Robert Lansing, Henry White, Edward House i gen. Tasker Bliss, zatim 4 profesora univerziteta u Harvard-u: Archibald Coolidge, Charles Maskins, Roland Bixon, Robert Lord i dva profesora univerziteta u Yale-u: Charles Seymour i Clive Day.

Sastanak u Londonu. London, 2. dec. Malo iza 11 sati sabrali su se Clemenceau, maršal Foch, min. Orlando i Sonnino, i ministri britanski na konferencu, koja je potrajala nešto preko dva sata. Pogovori nisu bili nego preliminarni, svrha im je bila ustanovljenje dana za mirovnu konferencu, procedure i odnosnih pitanja, koja se tiču partikulara primirja. Bilo je govora i pitanja bivšeg nemačkog cara. Naravno, da se stalno nije ništa odlučilo — odluka će pasti iza dolaska predsednika Wilsona.

U Versaillesu 16. decembra. Paris, 3. dec. U Versaillesu se vrše pripreme za mirovni kongres. Danas se u Londonu diskutira o preliminarima. Sve će sednice sledećih dana imati interalirani karakter. Kongres će se vršiti u nazočnosti neprijatelja — potrajat će prilično dugo, jer valja ustanoviti razne komplementarne traktate tehničkog karaktera, koji moraju biti tačno i potanko lapitani. Kongres će potrajati po svoj prilici 3 meseca. Sad se radi na tome, da se izrade temelji za pravedan i trajan mir. Konferenca za preliminarne mira će početi 16. decembra.

Domaće vesti.

Otvorenje hrvatskih škola u Pulji. Od ponedeljka dalje otvorene su naše škole na Velom Vrhu, u ulici Verudella br. 20, u ulici Sissano (Villa Stipek) i u Narodnom Domu.

Oni roditelji, koji su upisali svoju decu za školu u ulici Besenghi naka šalju decu u školu u Narodni Dom. Škola u ulici Besenghi je još zapremljena od vojništva, za to ne možemo ovu školu za sada otvoriti.

Što pre otvorit ćemo školu i u Šijani. Roditelji, šaljite Vašu decu u naše škole! Iz Pazina. Javljuju nam, da je umrla Mariju Dušan, učenica 4. razreda hrv. gimn. u cvetu mladosti. Pokojnica je bila jedinica u uciviljenih sad roditelja, a inače vrlo marljiva i vredna. Bila joj laka domaća gruda, a žalosnim roditeljima naše saučešće.

Dnevne vesti.

Napradevanje Rumunije u Sedmogradskoj. Zürich, 3. dec. Rumunjske čete, koje napreduju u dolini Maros došle su do Atzregena. Češke su čete navale na Lipotnare i Galgoe te stigle sprednjim četama Zelenice. U Pestyenu je bila žestoka borba s ugarskom narodnom stražom.

Tri dana kod sina.

Napisao: Josip Kozarac. (Nastavak.)

— Znam, — odgovori starac, a da još nije bio pravo pri sebi.

— Kaži ti meni: tvoja mama kupi deset jabuka, a sedam ih dobije od tetke; od tih jabuka pojedesh ti dvije, a tvoja mama jednu, a dvije dadete vašoj susjedici — koliko ti onda još ostaje?

Tako zamršenih računa nije starac još dosada računao, što više nije on mogao ni red brojaka, kako mu ih je unučica kazivala, slijediti i u savez dovesti.

— Ni toga ne znaš! A ma što ti onda znaš? U to se začuje odvjjetnikov glas u drugoj sobi, a mala Vikica poleti na vrata i uze na sav glas vikati:

— Tata, tata! Naš grostata ne zna pod Bogom ništa; ni čitati ni računati, ali što se kaže: baš ništa...

No zato je ipak uzela „grostata“ za ruku i tješila ga, da će ona njega sve to naučiti, samo ako ostane još tri dana kod njih.

Odsječni savjetnik, podžupan i ostala gospoda odavala starcu ono poštovanje, koje ga je po starosti išlo; starac se doduše malo okurazio, — nijesu mu ni njegovi seljani takove časti iskazivali, no kraj sve tobožnje hrabrosti, ostao je kod ručke gladan, kraj sveg silnog jestiva, ipak je uzalud očekivao na svoj ideal, na govodjiru s umakom od hrena. Uzalud su

Povratak naših izaslanika iz Beograda. Zagreb, 4. dec. Za sutra se očekuje dolazak naših delegata iz Beograda skupa s regentom Aleksandrom, koji polazi u Paris na važne konferencije.

Bugarska je spremna da sudjeluje u balkanskoj konfederaciji. Zürich, 3. dec. Po vestima jedne bugarske ličnosti, bugarska bi vlada u Sofiji bila spremna da stupi u jednu konfederaciju balkanskih država: s Makedonijom, Srbijom, Jugoslavijom i Crnom Gorom. Kad bi prevladjivale republikanske tendencije tvrdi se, da bi kralj Boris bio pripravan da odstupi.

Mackensenova vojska internirana u Ugarskoj. Zürich, 1. dec. Mackensenova vojska, koja sastoji od 170.000 ljudi i silnog materijala će biti internovana u Ugarskoj. To je odlučila vlada ugarska na poziv francuzke vlade. Mackensen je u teškom položaju pristao na to.

Rezolucija prihvaćena na sastanku društva „Dante Alighieri“ dne 2. 12. 1918.: Predstavnik društva Dante Alighieri, sakupljeni u Rimu na svečanom sastanku za proslavljenje pobjede našeg oružja, šalju pozdrav kralju, zapovednicima vojske i armada, vojnicima, koji su se borili, saveznicima Italije u pravednom ratu; traže, neka pobjeda bude posvećena paktom historički poštenim i čovečanskim pravednim, koji će, povrativši Italiji sve svoje zemlje Trentina de Brenera, Venecie Giulia, čitave Dalmacije s Rekom, koje su talijanske po povesnici, po tradiciji, po jeziku, po čuvstvu, posvetiti začete jedinstva narodnog i zajamčiti medje na Alpama i na moru, te koji će biti zalog novom dobu trajnog mira.

Car ruski živ? [Dopisnik „Daily Chronicle“ je navlaš pošao u Jekaterinoburg, da istraži i sazna potankosti o umorstvu Nikole, cara ruskog, pa veli, da nema nijednog dokaza, koji bi mogao potvrditi, da je car ustinu bio ubit. U Jekaterinoburgu pučanstvo sumnja, da car još žive, te tvrdi, da je carska obitelj bila zarobljena od boljševika te stanovala u jednoj kući u gradu. Kad su se Čeho-Slovaci približili svih je netragom nestalo.

Slaba samoobrana Vilma II. Dopisnik „Kölnische Zeitung“ je uoči prevrata dugo vremena razgovarao s nemačkim carem. Vilim II. mu je rekao: „U sedmicama pre neg je rat buknuo vodio je politiku isključivo Bethmann-Hollweg i von Jagov. Ja sam o njoj vrlo malo znao. Oni su me i protiv moje volje poslali u Norvešku. Nisam hteo poći na put, jer mi je bila jasna napetost situacije iza umorstva nadvojvode Franje Ferdinanda, ali Bethman-Hollweg mi reče: „Vaše Veličanstvo inora da ide, da uzdrži mir; ako ostane tu, imat ćemo sigurno rat, a svet će baciti krivnju na Vaše Veličanstvo. Na to sam otpustovao. Za čitavog puta nisam znao ništa o događajima. Samo sam iz norveških novina saznao, što u svetu biva: iz njih sam saznao za nastavak priprema ruske mobilizacije. Kad sam doznao, da je engleska mornarica otplovala, vratlo sam se svojevolljno te malo falilo, da me nisu engleske ladje zasušnjile.“ Govoreći o Rusiji reče mi bivši car: „Ratna stranka na ruskom dvoru je htela rat; ona ga je pripremala sve od prolaca god. 1914. Sibirске regimente su bile poslane na zapad. U Vilni su dobile liške i bile su upozorene, da je konflikt neizbeživ. Istina je, da su ruske čete prošle naše granice pre nego je rat buknuo.“

Pređaja mornarice već gotova. Zürich, 2. dec. Iz Berlina se javlja, da je pređaja nem. mornarice već izvršena. Još valja predati oklopjače „König“, mali krstaš „Dresden“ i jednu torpiljarku. 29. pr. m. je otputovala zadnja partija podmornica i jedna ladja krcata torpedima, ali željeznička kola nisu još

mu nudili asprike i razna hladna jela, njemu se samo želudac prevrtao, gledjući kako oni još krvavo meso i nekakve guste umake jedu.

Gosti su ostali do sedme, trošili sad kavu, sad vino, sad likera, a nato odoše podžupanu na večeru.

Kad su gosti otišli, on se dobavio komad kruha, posolio ga, pojeo te u osam sati legao spavati. Danas je bio već slobodniji; legao je na vanjkuše, pokrio se sa svilenim pokrvcem, te u dubini duše žalio svoje odijelo, što ga je juče zguzvap; njegovomodro odijelo, što ga već dvadeset godina nosi uskrnom i božićem i inim velikim svecima. Te noći ispavao se dobro, te ustao rano kao obično kod kuće. No i sin njegov bio je već na nogama, pio na tašte nekakovu ljekovitu vodu za želudac, te rano ustajao i već bio na šetnji.

Starac obišao vrt, razgledao ovo i ono, pa mu na poslijetku postalo dosadno; došao je u goste sinu, a još ga nije pravo ni vidio, a nekmo li se s njime porazgovorio. Od same želje ode k njemu u pisarnu.

— No, pa kako si spavao, je? ti dosadno? Hajde sjedi tu, sada ću ja biti gotov, pa ćemo onda skupa malo izaći. Starac sjedne, pa pričekaj sina. U pisarni bio perovodja, i tri pisara. Stranka za strankom dolazila i odlazila; sa svakom je trebalo dogovoriti se, svaku saslušati, svaku uputiti. Samo još dok ovo pročita, samo još dok ovo potpiše, samo dok još putni program za slijedeći tjedan sastavi... Tej program sastavio je perovodja. Prvo putni u predjeljak bita su dva ročišta; jedan u P., te će obaviti

predana. „Frankfurter Zeitung“ tvrdi u tom pogledu da je Erzberger odbio zahtev maršala Kocha, da preda u 24 sata lokomotive, kako je bilo određeno u mirovnim uvetima. Rok je izmakao danas u deset sati u jutro.

Vilim okrivljen s umorstva. Paris, 1. dec. Gospodja Prieur, udova jedne od žrtava poginulih kod terpedovanja parobroda „Sussex“ je prikazala tužbu zbog umorstva protiv bivšeg nemačkog cara.

Što Francuska traži: Paris, 1. dec. „Matin“ izjavljuje, francuska vlada ima pravo da zatraži natrag glavnicu i kamate ratnih troškova i štete, što ih je pretrpeo Paris i departamenti god. 1871. usled nepravedne konvencije u Versaillesu. List procenjuje sve skupa na osam milijarda, ne uračunavši štetu, što ju je pretrpela Elzas-Lotaringija.

Medju Bavarskom i Slovačkom. Zürich, 30. nov. Iz Münchena se javlja: Bavarska je počela diplomatske odnose s Češko-slovačkom republikom. Ova je obećala, da će joj dobavljati ugljena.

Holandija nije posredovala. Aja, 30. nov. Vlada opovrgava tvrdnju, da je ona posredovala kod združenih država za postignuće ublaženja uveta primirja medju saveznicima i Nemačkom.

Mali oglasnik

Traži se obitelj od 6-7 osoba za koloniju Bon Castello. Gruffy, Lavarigo. 129
Primaju se četiri gospodina na dobru hranu kod bolje obitelji. Via Tartini br. 11. 126
Prodaju se u mornaričkom Beamtenuntermerungu, Via del Colle 7 (Monte Zaro) livaci strojevi, blagajne, stelače itd. kao i drugo posoblje za uređenje. Uplatiti od 9-12 pr. p. i 4-8 po podne. 125
Djevojka za kućne poslove prima se sa celom opaskom i dobrom plaćem u praoici Via Augusta br. 8. 127
Podupirajte „Dražen!“

Daje se u najam

s. 1. januara 1919. (rok se može odgoditi) geleme zemljište u Via Promontore. Zemljište je vlasništvo Marinokasina. Ponude s oznakom sene predaju se u zatvorenoj kuverti do 10. t. m. u pisarni beležnika dra. Šerli-a.

Traže se mornari

spособni za dizanje i uništavanje mina (ex austro-ugarskih).

Obratiti se u nedjelju 8. o. m. u 10 sati pr. pod. osobne kod lučkog admiralata soba br. 68.

Daje se p. n. općinstvu do znanja, da se je otvorila nova radionica

zlatara i draguljara u ulici Carducci 35, I. kat.

Prima svakakove nove radnje, naručbe i popravke, te posrebrivanje odnosno pozlaćivanje predmeta uz niske cene.

Kupuje se staro zlato uz dnevne cene.

Za što veći poset moli i preporuča se

Beulich i Grünbaum.

perovodja, a drugo u R., tamo će poći jutarnjim vlakom odvjjetnik, obaviti ga do 11 sati, zatim poći kolima u scio S. na ovrhu, i isto popodne ovrhu; istoga dana noćnim vlakom k ročištu u B., u dvanaest sati noci proći će ovuda kroz P. te ga pisar ima očekati na željeznici i donijeti mu najvažnije spise, koji toga dana budu stigli. Iz B. će trećega dana, u srijedu, opet ovrhu, ali ne će moći doći, jer mora razgovarati sa gradskom upravom, koje će mu se prikruziti i s kojima se će razgovarati najam za domobransku vojarnu, koju grad podignuti želi. Na povratku iz Zagreba navratit će se u N. na ročište, isto obaviti još do podne, te se oko tri sata povratiti kući, te uzimogne prisustvovati sjednici gradskog zastupstva. Sjutradem u subotu bit će zupanijska skupština, i taj će dan morati ostati kod kuće, jer želi staviti predlog radi kanalizacije. Kad je tako sve na dlaku točno ustanovljeno bilo, dođe poslužnik štedionice sa pozivnicom, da će u petak imati štedionički upravni odbor glavnu sjednicu, na kojoj i on kao štedionički odvjjetnik ima da bude; a tek da je taj otišao, dođe drugi vjesnik, da će posveta zastave vatrogasnog društva — komu je on predsjednikom — biti u četvrtak. Sada je opet valjelo onaj prvobitni program tako promijeniti, da su se još i ove dvije točke umetnuli moći. Napokon su nekako skovali, a starac umorio se od samog stajanja, a u glavni mu se pušilo kao da je on svaki dan sve u glavu, a danji i noćni put na se i željanomom pretrpiti. (Nastavio se.)